

andre dygtige Mænd kunde ordne dette i 3 Aar, saa staaer det dog ikke i Forhold hertil, at man efterhaanden, som Embederne blive ledige, skulde gjøre dette Arbejde. Det vil vistnok blive en temmelig uheldig Løsning af det foreliggende Spørgsmaal; jeg kan unægtelig ikke give det Medhold. Derfor jeg skulde være Medlem af Rigsdagen under en kommende Session og et saadant Lovforslag blev fremlagt af Regjeringen, skulde jeg gaae med det; jeg skal ingenfinde, saalænge jeg er Medlem af Rigsdagen, gaae imod en Lønningslov, som fastsætter de af mig antydede Grundsætninger, Ophævelsen af Offer og Accidenter og en Ordning af hele Lønningsvæsenet for alle Præsteskald; men jeg kan ikke stemme for en Paragraph, som forekommer mig at stille hele Sagens Ordning altfor løst hen, og som i og for sig er formuleret saa uheldig, at den bliver ubrugelig.

Varfod: Jeg kunde ganske vist i det Væsentlige slutte mig til, hvad der allerede idag er blevet udtalt af Udvalgets ærede Formand, Rigsdagsmanden for Holb. Amts 2den Valgkreds (Tscherning), tilligemed hvad der er udtalt af Udvalgets ærede Ordfører. Jeg siger, jeg kunde i det Væsentlige gjøre det, idet jeg vil tillade mig at slyde tilside eller lægge tilside Alt, hvad jeg anseer for mindre væsentligt, og som i mine Øren løb som en mindre velvillig Udtalelse af en mindre velvillig Stemning mod Kirken og Kirkens Embedsmænd, de saakaldte Præster. Den ærede Justitsminister havde imidlertid Ordet og svarede, saavidt jeg kunde skjønne, saa temmelig tilstræffelig paa, hvad den ærede Rigsdagsmand for Holb. Amts 2. Valgkr. (Tscherning) havde fremført, og sjøndt hvad der var blevet fremført af den ærede Rigsdagsmand, siden efter ikke alene blev gjentaget, men forstærket gjentaget af Udvalgets Ordfører, skal jeg dog ansee det baade overflødigt og mindre rigtigt at komme ind paa en Gjendrivelse af saadanne Ytringer. Kun een Ting skal jeg tillade mig at udtale og det er, at naar man har troet at kunne dømme hele Præstestanden efter enkelte fremkomne Ytringer af Egennytte, Nærighed osv., saa finder jeg, at man handler deri ligesaa urigtigt, som hvis man troede at kunne dømme

hele Præstestanden efter enkelte Ytringer af det Mødsatte, efter Ytringer af Hjeldepnægtighed, som det vistnok ikke vil være vanskeligt at paavise. Jeg skal derfor med fuldkommen Rolighed slutte mig til den Appel, som den ærede Justitsminister, da han havde Ordet, henstillede til Thinget, og jeg skal gjentage den, gjentage den med nogle andre Ord og noget forstærket, saaledes at jeg for mit Vedkommende mener, at tager man Præstestanden som en særlig Stand for sig, saa maa man tage Hvilken som helst anden Stand og hvilket som helst andet Lag i Folket, og skal ikke finde en større Uegennyttighed eller større Reenhed end i Præstestanden. Det var dog egentlig ikke det, der bevægede mig til at tage Ordet; men det var en Ytring, som faldt fra den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 3die Valgkreds (D. Müller). Der var allerede, da den ærede Kirke- og Undervisningsminister havde Ordet, faldet en Ytring fra ham, til hvilken, hvis jeg ikke misforstod ham, senere den ærede Justitsminister sluttede sig, som kunde have opfordret mig stærkt til at tage Ordet. Det var den Forklaring, som den ærede Kirke- og Undervisningsminister saa tidt har givet af den Grundlovsparagraph, der siger, at Kirkens Forsætning ordnes ved Lov. Han gjentog denne Forklaring i Dag og vedbliver at finde enhver anden uberettiget. Jeg for mit Vedkommende maa derfor ogsaa vedblive at sige, at mig forekommer det klart, at dersom denne Paragraph er affattet med den samme Omhyggelighed, som vi gjenfinder i saa at sige samtlige Grundlovsparagrapher, saa kan den albrig bethyde, hvad den ærede Kirke- og Undervisningsminister vil have den til at bethyde. Saa maatte der enten staae, at Kirken skal ved Lov gives en Forsætning, eller der maatte staae, at Kirkens Forsætning ordnes ved en Lov, eller der maatte vælges et eller andet af de forskjellige Udtryk, som Grundlovens Forfattere vel havde vidst at finde, naar det havde været dem om at gjøre at sige noget Saadant, paa en bestemt og tydelig Maade. Saaledes som Paragraphen er affattet, har jeg albrig kunnet faae og kan endnu ikke faae Andet ud af den; end at Kirkens Forsætning skal ordnes af Lovgivningen og ikke af Administrationen. Jeg skulde dog ikke